

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 69 06

F: 01 251 77 55

E: gp.mz@gov.si, kme.mz@gov.si

www.mz.gov.si

Varuh človekovih pravic
Dunajska cesta 56
1000 Ljubljana

info@varuh-rs.si

Številka: 0120-86/2025-2711-3

Datum: 20. 3. 2025

Zadeva: Stališče KME RS - Uporaba darovanih jajčnih celic po smrti darovalke
Zveza: vaša vloga z dne 18. 2. 2025

Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko (KME RS), je dne 10. 2. 2025, od Varuha človekovih pravic, s podpisom namestnice Varuha človekovih pravic, dr. Dijane Možina Zupanc, prejela dopis št. 9.4-4/2025-3-11302, z vprašanjem o njenem stališču v zvezi z možnostjo, da bi ženska, ki se odloči za odvzem jajčnih celic za lastno uporabo, ob odvzemu jajčnih celic ali kadarkoli kasneje, dobila v podpis soglasje, da se v primeru njene smrti, njene jajčne celice lahko podarijo pod enakimi pogoji kot se podarijo jajčeca anonimnih darovalk.

V obrazložitvi vprašanja se Varuh zaveda, da v Sloveniji veljavni *Zakon o zdravljenju neplodnosti in o postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo* (OBMP), ne dopušča, da bi se darovane ženske ali moške, jajčne in semenske celice, uporabile po smrti darovalcev. KME RS zato dopis Varuha razume kot željo po njenem etičnem stališču, ki ne sovпада nujno z nedvoumnimi določili slovenskega zakona. S tem v zvezi želi KME RS povedati, da v pripravah etičnih ocen in stališč z medicinskega področja, upošteva tudi v Sloveniji veljavno zakonodajo. Po mnenju KME RS se področje, ki ga s svojim vprašanjem odpira Varuh, v Sloveniji ureja na pravno dorečen način in brez kršenja človekovih pravic.

Obstoječa ureditev ima po mnenju KME RS tudi etično ozadje, saj onemogoča kakršnekoli možne zlorabe jajčec ali sperme po smrti darovalcev. Z njimi ne more razpolagati nihče od svojcev in tudi ne ustanova, ki jih hrani. Po smrti njihovih darovalk in darovalcev se v skladu z OBMP, njihovih jajčec ali sperme nič več ne shranjuje.

Odgovor KME RS na vprašanje Varuha o uporabi jajčnih celic po smrti darovalke je, da so določila obstoječe zakonske ureditve OBMP o posmrtni uporabi jajčnih ali semenskih celic, ustrezna tudi s stališča medicinske etike.

S spoštovanjem,

dr. Božidar Voljč, dr. med.
predsednik KME RS

Vročiti:

– naslovniku – po e-pošti